

KOMISIJAS REGULA (ES) 2015/1940**(2015. gada 28. oktobris),****ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1881/2006 attiecībā uz melno graudu sklerociju maksimāli pieļaujamo koncentrāciju atsevišķu veidu neapstrādātos graudos un noteikumus par uzraudzību un ziņošanu****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 1993. gada 8. februāra Regulu (EEK) Nr. 315/93, ar ko nosaka Kopienas procedūras attiecībā uz piesārņotājiem pārtikā ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 2. panta 3. punktu,

tā kā:

- (1) Komisijas Regulā (EK) Nr. 1881/2006 ⁽²⁾ ir noteikta konkrētu piesārņotāju maksimāli pieļaujamā koncentrācija pārtikas produktos.
- (2) Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes ("EFSA") zinātnes ekspertu grupa jautājumos, kas saistīti ar piesārņojumu pārtikas aprītē ("CONTAM grupa"), pieņēma atzinumu par melno graudu alkaloīdiem pārtikā un barībā ⁽³⁾. CONTAM grupa noteica grupas akūto standartdevu – 1 µg/kg ķermeņa svara – un grupas nepārsniedzamo dienas devu – 0,6 µg/kg ķermeņa svara.
- (3) Melno graudu alkaloīdu klātbūtne labības graudos zināmā mērā ir saistīta ar melno graudu sklerociju klātbūtni labības graudos. Šī sakarība nav absolūta, jo melno graudu alkaloīdi var būt arī labības graudu adsorbētos melno graudu sklerociju putekļos. Tāpēc vispirms ir svarīgi noteikt melno graudu sklerociju maksimāli pieļaujamo koncentrāciju un vienlaikus vākt izsmeļošākus datus par melno graudu alkaloīdu klātbūtni graudos un graudu produktos. Tomēr tiek atzīts, ka melno graudu sklerociju maksimāli pieļaujamās koncentrācijas ievērošana vēl negarantē pārtikas nekaitīgumu attiecībā uz melno graudu alkaloīdu klātbūtni. Tāpēc kompetentās iestādes saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 178/2002 ⁽⁴⁾ 14. panta 8. punktu drīkst veikt atbilstīgus pasākumus, lai noteiktu ierobežojumus pārtikas laišanai tirgū vai lai pieprasītu šādas pārtikas izņemšanu no tirgus, ja tiek konstatēts, ka, lai gan tajā netiek pārsniegta melno graudu sklerociju maksimāli pieļaujamā koncentrācija, šāda pārtika nav nekaitīga melno graudu alkaloīdu koncentrācijas ziņā.
- (4) Ir jāprecizē, kurā tirdzniecības posmā melno graudu sklerociju maksimāli pieļaujamā koncentrācija būtu jāņem vērā, jo melno graudu sklerociju klātbūtni var mazināt tīrīšanas un šķirošanas darbību veikšana. Ir lietderīgi melno graudu sklerociju maksimāli pieļaujamo koncentrāciju labības graudos ņemt vērā tajos pašos tirdzniecības posmos, kuros ņem vērā citu mikotoksīnu maksimāli pieļaujamo koncentrāciju.
- (5) Pieredze, kas gūta, piemērojot Regulu (EK) Nr. 1881/2006, liecina, ka jāprecizē termins "pirmā posma apstrāde" jo īpaši attiecībā uz integrētajām ražošanas un apstrādes sistēmām un lobīšanu.
- (6) Lai noteiktu sakarību starp melno graudu alkaloīdu klātbūtni un melno graudu sklerociju klātbūtni, ir svarīgi apkopot datus par melno graudu alkaloīdu klātbūtni graudos un graudu produktos. Konstatējumi par melno graudu alkaloīdiem būtu jāpaziņo līdz 2016. gada 30. septembrim, lai dotu iespēju noteikt atbilstošu un sasniedzamu melno graudu alkaloīdu maksimāli pieļaujamo koncentrāciju, kas nodrošinātu augstu cilvēka veselības aizsardzības līmeni.
- (7) Lai gan ir svarīgi arī turpmāk veikt novēršanas pasākumus, kas ļauj novērst un mazināt ohratoksīna A radīto piesārņojumu, nav vajadzības katru gadu ziņot par konstatējumiem, izmeklēšanu rezultātiem un par novēršanas pasākumu piemērošanā paveikto. Ir lietderīgi atjaunināt Regulas (EK) Nr. 1881/2006 9. pantā paredzētos noteikumus par uzraudzību un ziņošanu.

⁽¹⁾ OVL 37, 13.2.1993., 1. lpp.

⁽²⁾ Komisijas 2006. gada 19. decembra Regula (EK) Nr. 1881/2006, ar ko nosaka konkrētu piesārņotāju maksimāli pieļaujamo koncentrāciju pārtikas produktos (OVL 364, 20.12.2006., 5. lpp.).

⁽³⁾ EFSA Panel on Contaminants in the Food Chain (CONTAM); *Scientific Opinion on Ergot alkaloids in food and feed*. EFSA Journal 2012; 10 (7):2798 (158 lpp.); doi:10.2903/j.efsa.2012.2798. Pieejams tiešsaistē www.efsa.europa.eu/efsajournal.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regula (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprītes tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OVL 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

- (8) Tāpēc Regula (EK) Nr. 1881/2006 būtu attiecīgi jāgroza.
- (9) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (EK) Nr. 1881/2006 groza šādi:

- 1) regulas 9. pantu aizstāj ar šādu:

“9. pants

Uzraudzība un ziņošana

1. Dalībvalstis uzrauga nitrātu koncentrāciju dārzeņos, kas var saturēt ievērojamu nitrātu daudzumu, īpaši zaļo lapu dārzeņos, un rezultātus regulāri paziņo EFSA.
2. Dalībvalstis iesniedz Komisijai kopsavilkumu par konstatējumiem, kas iegūti par aflatoksīniem saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) Nr. 884/2014 (*), un paziņo EFSA atsevišķos datus par piesārņotāju sastopamību.
3. Dalībvalstis un profesionālās ieinteresēto personu organizācijas katru gadu paziņo Komisijai veikto izmeklēšanu rezultātus un jaunāko informāciju par to, kādi novēršanas pasākumi veikti, lai izvairītos no deoksinivalenola, zearalenona, fumonizīna B₁ un B₂ un toksīna T-2 un HT-2 piesārņojuma. Komisija šos rezultātus dara pieejamus dalībvalstīm. Saistītos datus par sastopamību paziņo Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei.
4. Dalībvalstīm un profesionālajām ieinteresēto personu organizācijām ir stingri ieteikts uzraudzīt melno graudu alkaloīdu klātbūtni graudos un graudu produktos.

Dalībvalstīm un profesionālajām ieinteresēto personu organizācijām ir stingri ieteikts līdz 2016. gada 30. septembrim iesniegt EFSA konstatējumus par melno graudu alkaloīdiem. Šādos konstatējumos iekļauj datus par sastopamību un konkrētu informāciju par sakarību starp melno graudu sklerociju klātbūtni un atsevišķu melno graudu alkaloīdu koncentrāciju.

Komisija šos konstatējumus dara pieejamus dalībvalstīm.

5. Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei var iesniegt arī datus par citu piesārņotāju sastopamību, kuri nav 1. līdz 4. punktā minētie dati un kurus savākušas dalībvalstis un profesionālās ieinteresēto personu organizācijas.
6. Dati par piesārņotāju sastopamību Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei iesniedzami, ievērojot EFSA prasīto datu iesniegšanas formātu, EFSA norādījumus par pārtikas un dzīvnieku barības standartparaugu aprakstīšanu (EFSA's *Guidance on Standard Sample Description (SSD) for Food and Feed*) (**) un EFSA specifiskās papildprasības ziņošanai par konkrētiem piesārņotājiem. Profesionālās ieinteresēto personu organizācijas datus par piesārņotāju sastopamību Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei vajadzības gadījumā var sniegt tad, ja EFSA ir noteikusi vienkāršotu datu iesniegšanas formātu.

(*) Komisijas 2014. gada 13. augusta Īstenošanas regula (ES) Nr. 884/2014, ar ko paredz īpašus nosacījumus, kas reglamentē konkrētas barības un pārtikas importu no konkrētām trešām valstīm saistībā ar to piesārņojuma risku ar aflatoksīniem, un atceļ Regulu (EK) Nr. 1152/2009 (OV L 242, 14.8.2014., 4. lpp.).

(**) <http://www.efsa.europa.eu/en/datex/datexsubmitdata.htm>;

- 2) pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2015. gada 28. oktobrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER

PIELIKUMS

Regulas (EK) Nr. 1881/2006 pielikumu groza šādi:

1) pielikuma 2. sadaļā pievieno šādu 2.9. ierakstu:

“2.9.	Melno graudu sklerociji un melno graudu alkaloidi	
2.9.1.	Melno graudu sklerociji	
2.9.1.1.	Neapstrādāti graudi ⁽¹⁸⁾ , izņemot kukurūzu un rīsus	0,5 g/kg (*)
2.9.2.	Melno graudu alkaloidi (**)	
2.9.2.1.	Neapstrādāti graudi ⁽¹⁸⁾ , izņemot kukurūzu un rīsus	— (***)
2.9.2.2.	Graudu malšanas produkti, izņemot kukurūzas un rīsu malšanas produktus	— (***)
2.9.2.3.	Maize (arī smalkmaizītes), kūkas, biskvīti, graudaugu uzkodas, brokastu pārslas un makaronu izstrādājumi	— (***)
2.9.2.4.	Zīdaiņiem un maziem bērniem paredzēta graudaugu pārtika	— (***)

(*) Paraugu ņemšanu veic saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 401/2006 (OV L 70, 9.3.2006., 12. lpp.) I pielikuma B punktu. Analīzi veic ar mikroskopiskās pārbaudes palīdzību.

(**) Šādu 12 melno graudu alkaloidu summa: ergokristīns/ergokristinīns, ergotamīns/ergotaminīns, ergokriptīns/ergokriptinīns, ergometrīns/ergometrinīns, ergozīns/ergozinīns, ergokornīns/ergokorninīns.

(***) Atbilstoša un sasniedzama maksimāli pieļaujamā koncentrācija, kas nodrošina augstu cilvēka veselības aizsardzības līmeni, šim attiecīgajām pārtikas produktu kategorijām ir nosakāma līdz 2017. gada 1. jūlijam.”;

2) pielikuma 18. zemsvītras piezīmi aizstāj ar šādu:

“(18) Maksimāli pieļaujamo koncentrāciju piemēro neapstrādātiem graudiem, kas laisti tirgū pirmā posma apstrādei.

“Pirmā posma apstrāde” ir jebkāda graudu fiziska vai termiska apstrāde, kas nav žāvēšana. Par “pirmā posma apstrādi” netiek uzskatītas tīrīšanas (arī lobīšanas), šķīrošanas un žāvēšanas procedūras, ciktāl pēc tīrīšanas un šķīrošanas pats grauds tiek saglabāts neskarts.

Lobīšana ir graudu tīrīšana, kad tie tiek enerģiski birstēti un/vai skrubēti.

Graudus, kuriem konstatēta melno graudu sklerociju klātbūtne, pirms lobīšanas pakļauj pirmajam tīrīšanas posmam. Pēc lobīšanas, kuras laikā izmanto putekļu nosūcēju, pirms uzsākt malšanu, veic šķīrošanu pa krāsām.

Integrētās ražošanas un apstrādes sistēmas ir sistēmas, kur visas ienākošās graudu partijas tiek notīrītas, sašķīrotas un apstrādātas vienā uzņēmumā. Šādās integrētajās ražošanas un apstrādes sistēmās maksimāli pieļaujamā koncentrācija attiecas uz neapstrādātiem graudiem pēc tīrīšanas un šķīrošanas, bet pirms pirmā posma apstrādes veikšanas.

Pārtikas aprītē iesaistītie tirgus dalībnieki nodrošina atbilstību, ievērojot savu riska analīzes un kritisko kontrolpunktu noteikšanas (HACCP) procedūru, saskaņā ar kuru ir izveidota efektīva uzraudzības procedūra, kas tiek īstenota šajā kritiskajā kontrolpunktā.”